

[Justitsministeren.]

udkast fra 1963, og bemærkningerne til lovforslaget er ligeledes et genoptryk af kommissionens bemærkninger til sit lovudkast. Det siges ganske vist indledningsvis i bemærkningerne, at der er foretaget forskellige ajourføringer; men der er da vist ikke foretaget nogen konsekvent gennemarbejdning. Navnlig kan jeg ikke frigøre mig for det indtryk, at forslagsstillerne ikke har været helt opmærksomme på, at reglerne i den gældende partsoffentlighedslov på en række punkter adskiller sig fra bestemmelserne i §§ 6 og 7 i kommissionsudkastet — for det er da vel ikke forslagsstillerens mening, at vi skal vende tilbage til offentlighedskommissionens partsoffentlighedsregler, der giver parterne en noget svagere stilling end partsoffentlighedsloven? Jeg tænker her på partsoffentlighedslovens § 3, hvorefter bestemmelser om tavshedspligt — og ikke blot bestemmelser i straffeloven og tjenestemandsløven som efter kommissionsudkastets § 7 — ikke begrænser pligten til at meddele oplysninger. Jeg tænker endvidere på partsoffentlighedslovens § 8, der giver en part adgang til at forlange sagens afgørelse udsat, indtil han har haft adgang til at gøre sig bekendt med dokumenterne. Denne bestemmelse findes ikke i kommissionsudkastet.

Heller ikke i fremsættelsestalen forekommer det mig at forslagsstillerne fremkommer med afgørende nye synspunkter. Det anføres her som det første, at partsoffentlighedsloven nu har været i kraft i flere år. Forslagsstillerne tager nu munden lidt for fuld, når det siges, at loven har været gældende i 4 år, idet den jo først trådte i kraft den 1. oktober 1964. Derefter oplyses det med en henvisning til en artikel af fuldmægtig Jan Hinze, at loven har virket tilfredsstillende i skattesager.

Om den almindelige offentlighed fremhæves det bl. a. — og det er nyt for mig — at indførelse af offentlighedsprincippet også vil være af betydning for rationaliseringen af statens administration. Vi kan alle være enige om at betragte en rationalisering som særdeles ønskelig. Jeg må imidlertid indrømme, at jeg har lidt svært ved at se en forbindelse mellem offentlighed og rationalisering; men det er jo muligt, at forslagsstillerne kan belyse det lidt nærmere. Rent

umiddelbart må man dog synes, at hvis en offentlighedsordning benyttes i noget videre omfang af befolkningen, vil den betyde forøget arbejde for administrationen og besværliggørelse af dens virksomhed. Det var man da også inde på i kommissionen. Jeg henviser her til betænkningen side 48.

Nu kan man naturligvis sige, at selv om lovforslaget ikke indeholder noget nyt, er dette vel ikke i sig selv noget argument for ikke at gennemføre det, tværtimod måske. Vi har jo det omfattende materiale til belysning af spørgsmålet, der blev fremlagt i offentlighedskommissionens betænkning, som bl. a. indeholder udtalelser fra samtlige ministerier om offentlighed i forvaltningen.

Hvorfor kan vi ikke på dette grundlag træffe afgørelse om indførelse af offentlighedsprincippet, kunne man spørge. En af grundene til, at regeringen i 1964 ikke fandt at kunne stille forslag om gennemførelse af almindelig offentlighed i forvaltningen, var som nævnt, at man fandt det ønskeligt at afvente resultatet af de overvejelser af problemerne omkring offentlighedsspørgsmålet, der var i gang i Norge og Sverige.

De sagkyndige udvalg i disse lande har nu afgivet betænkning om de nævnte spørgsmål. Den norske forvaltningskomité foreslog i sin betænkning af 1958, at der indførtes almindelig offentlighed i forvaltningen; det norske justitsdepartement fandt imidlertid, at spørgsmålet burde overvejes nærmere, og der nedsattes i 1964 et særligt udvalg med henblik herpå. Dette udvalg går i sin betænkning imod indførelse af et almindeligt offentlighedsprincip og tilråder i stedet en gradvis videreudvikling af de regler og den praksis, man i dag har om offentlighed og information i forvaltningen. I overensstemmelse med sit kommissorium har udvalget dog udarbejdet udkast til lov om offentlighed i forvaltningen. Den svenske betænkning beskæftiger sig navnlig med spørgsmålet om en revision af de bestemmelser, der gør undtagelser fra offentlighedsprincippet. De nævnte betænkninger indeholder adskillige tankevækkende synspunkter om en række af de centrale problemer i forbindelse med en lovgivning på dette område, og dette materiale stiller i et vist omfang offentlighedskommissionens lovudkast i et nyt lys. Jeg skal nævne nogle af de vigtigste punkter.